

3ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (*)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

αλλά τόση μεγάλη μανία τους είχε πιάσει όλους, ώστε να επιθυμούν να μάχονται, αν και εγώ φώναζα ότι τίποτα δεν είναι πιο άθλιο (ή αξιοθρήνητο) από τον εμφύλιο πόλεμο. Στους εμφύλιους πολέμους όλα είναι αξιοθρήνητα, αλλά τίποτα (δεν είναι) πιο αξιοθρήνητο από την ίδια την νίκη: αυτή κάνει τους νικητές αγριότερους και πιο αχαλίνωτους (απ' ό,τι συνήθως), ώστε, ακόμα κι αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να πιέζονται από ανάγκη να γίνουν.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Μια νύχτα δηλαδή καθόταν με την κόρη της αδελφής (της) σε κάποιο μικρό ιερό και περίμενε, μέχρις ότου ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στον σκοπό τους. Τελικά η κοπέλα, κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία ζήτησε από τη θεία (της) να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση (της).

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Έτσι, λοιπόν, να ζεις όπως οι αρχαίοι άντρες, αλλά να μιλάς έτσι όπως οι άνθρωποι της εποχής μας. Και να έχεις πάντα στη μνήμη σου και την καρδιά σου αυτό που γράφτηκε από τον Γάιο Καίσαρα: «Σαν τον σκόπελο, έτσι να αποφεύγεις τη λέξη την ασυνήθιστη και την πρωτάκουστη».

B1.α.

1- γ

2 - α

3 - δ

4 - β

5 - στ

B1.β.

1 Σ

2 Σ

3 Λ

4 Σ

5 Λ

B2.

ρέμπελος, βάση, καριοφίλι, απόδειξη, μάλιστα, αμοραλισμός, λύχνος, πλασέμπο, κουλτούρα, πέτο.

bellorum, subvenerit, filia, dictum, multum, mores, dilucide, placere, coluisse, pectore.

Γ1.α.

casui alicui

bellorum civilium

miserrimo

moribus priscis

sacella quaedam

aetatum/-ium tuarum

pectus

feroci

Γ1β.

Θ. impotentes, Σ. impotentiores, Υ. impotentissimos

Θ. (prae), Σ. priores, Υ. primi

Γ2.α.

deducendae essemus

subventus sit
destiteris
reddidissent
coegeratis
vult
paritura
peti(v)isse
cedendo
victae
statu
locuti erunt
colunto
usuros esse
placemini

Δ1.α.

ad concordiam: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο pertinentent

auxilio: αφαιρετική οργανική του μέσου στο ρήμα parva sit

nocte: αφαιρετική του χρονικού εντοπισμού στο ρήμα persedebat

sede: αφαιρετική της απομάκρυνσης ή του χωρισμού / αντικείμενο του ρήματος cedo

his: αφαιρετική συγκριτική στο antiquiores (β' όρος σύγκρισης). Α' όρος σύγκρισης: Horatii.

primi: επιρρηματικό Κατηγορούμενο της τάξης ή της σειράς στο απαρέμφατο coluisse. Αναφέρεται στο Υποκείμενο του απαρεμφάτου qui

cum matre: εμπρόθετος προσδιορισμός της κοινωνίας στο loquaris

Δ1.β.

α) Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου coluisse είναι το qui και βρίσκεται σε πτώση ονομαστική (ταυτοπροσωπία). Ισχύει η άρση του λατινισμού, καθώς το ειδικό απαρέμφατο εξαρτάται από παθητικό τύπο λεκτικού ρήματος (dicuntur).

β) qui se primos coluisse Italiam dicunt

Δ2.α.

quae congruebat
qui obsoletus est

Δ2.β.

- «**dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis**»: Δευτερεύουσα χρονική πρόταση
- «**more prisco omen nuptiale petens filiae sororis**»: Σύμπτυξη σε χρονική μετοχή
- «**etsi ego clamābam nihil esse bello civili miserius**»: Δευτερεύουσα εναντιωματική πρόταση
- «**me clamante nihil esse bello civili miserius**»: Σύμπτυξη σε εναντιωματική μετοχή

Δ3.

in sacellum: κίνηση σε τόπο (in, ad + αιτιατική)
ex sacello: κίνηση από τόπο (ab, ex, de + αφαιρετική)

Δ4.

«quae velit victor»: Δευτερεύουσα αναφορική επιθετική πρόταση προσδιοριστική στο ea. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae και εκφέρεται με υποτακτική λόγω έλξης από το ρήμα fiant της προηγούμενης συμπερασματικής πρότασης. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (velit), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (fiant) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρόν.

Δ5.

Noli sic loqui!
Ne sic locutus sis!